

Čís. 1898.

Pro rozepří o nárok, upravený §em 1154 b) obč. zák. nový doslov, jest příslušným řádný soud, třebaš v kolektivní smlouvě stanoven byl rozhodčí soud pro podobné případy, mezi něž však nárok, o nějž jde, nelze zařaditi.

(Rozh. ze dne 10. října 1922, R I 1175/22.)

Proti žalobě, jíž domáhal se dělník na zaměstnavateli náhrady mzdy, než mu ušla nastoupením služby vojenské, vznesl žalovaný námitku nepřislušnosti soudu, ježto dle kolektivní smlouvy ze dne 7. ledna 1921 jest příslušna rozhodovati o žalobním nároku paritní komise pro veškerý průmysl v Praze. Soud první stolice námitku zamítl, ve věci pak žalobě vyhověl. **D u v o d y:** Podle § 5 kolektivní smlouvy rozhoduje ústřední paritní komise pro veškerý průmysl v Praze jen »spory z této smlouvy vzešlé«. Nárok, který je předmětem žaloby a vyvozován žalobcem z § 1 zákona ze dne 1. dubna, čís. 155 sb. z. a n., není v kolektivní smlouvě vůbec uveden, ani výslovně, aniž dá se podříditi pod jiné ustanovení smlouvy najmě §u 10, upravujícího úplatu a odškodnění dle § 1154 b) obč. zák., ale výslovně jen do zákonné změny tohoto § 1154 b) obč. zák., která právě nastala pak zákonem ze dne 1. dubna 1921, čís. 155 sb. z. a n. **O d v o l a c í** soud vyhověl námitce a žalobu odmítl. **D u v o d y:** Není sice správně tvrzení odvolání, že kolektivní smlouva pro textilní závody východních Čech, daná v Praze dne 7. ledna 1921, upravuje veškeré vzájemné nároky a povinnosti smluvních stran, opak toho je zřejmým z jejího obsahu, není však pochybnosti o tom, že jedná o veškerých nárocích, uvedených v § 1154 b) obč. zák., jak patrně z nadpisu jejího § 10: »Úplata a odškodnění dle § 1154 b) obč. zák.«, byť i obsah tohoto § 10 nerozváděl blíže všechny případy těchto nároků, jak je má na mysli § 1154 b) obč. zák., zejména i případ, kdy dělník je nucen nastoupiti službu vojenskou, jak tomu je v tomto případě. Zákonný podklad nároku, uplatňovaného v tomto sporu, je též jak podle § 1 zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 155 sb. z. a n., jehož se žaloba dovolává a jímž byl § 1154 b) obč. zák. ve svém prvotním novelisovaném doslovu změněn, tak podle původního doslovu tohoto § 1154 b) obč. zák., a poslední věta § 10 kolekt. smlouvy, že ustanovení tohoto § platí až do eventuální zákonné změny § 1154 b) obč. zák., nemá významu, ježž jí rozsudek první stolice příkládá, neboť ustanovení § 10 kolekt. smlouvy, jak již výše uvedeno, nedotýkají se případu nastoupení vojenské služby, nýbrž nemoci, sčastněnší se pohřbů blízkých příbuzných, oddavek a porodů. Dle toho jde o spor ze smlouvy kolektivní a, poněvadž není o tom pochybností, že tuto smlouvu dlužno považovati za platnou úmluvu o rozhodčím, je tím vyloučena příslušnost řádného soudu.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu o námitce nepřislušnosti soudu a vrátil věc odvolacímu soudu, by vyřídil odvolání.

D u v o d y:

Dle § 10 kolektivní smlouvy ze dne 7. ledna 1921 mají úplatu obdržeti jenom ti dělníci, kteří dle dřívějšího doslovu § 1154 b) obč. zák. stanoveného třetí dílčí novelou ze dne 19. března 1916, čís. 69 ř. zák. ne-

mocenskou pokladnou byli uznáni nemocnými, neb ku práci neschopnými, neb kterým pro šestinedělí, pohřeb členů rodiny, manželský sňatek, neb pro porod příslušníků domácnosti nárok na úplatu za promeškaný čas byl přiznán. Dle poslední věty tétoho § 10 mělo toto ustanovení platiti jen až do případné zákonné změny § 1154 b) obč. zák. Že by případné nové znění § 1154 lit. b) obč. zák., které novou zákonnou úpravou tohoto § bude zavedeno, mělo nastoupiti na místo dosavadního § 10 kolektivní smlouvy, nebylo v této smlouvě vyřčeno a z nadpisu § 10 smlouvy »úplata a odškodnění dle § 1154 b) obč. zák., to nutně nevyplývá. Poněvadž pak zákonem ze dne 1. dubna 1921, čís. 155 sb. z. a n. byla zavedena v § 1154 b) obč. zák. zřčna potud, že nyní přísluší zaměstnanci mzda nejen, když utrpěl úraz neb onemocněl, nýbrž i když z jiné důležité příčiny, týkající se jeho osoby, nemohl bez své viny vykonávati službu nebo práci, nelze dle znění kolektivní smlouvy tvrditi, že by se kolektivní smlouva i na tento případ vztahovala, zejména, že by se vztahovala na případ, kdy pro nastoupení služby vojenské nemohl zaměstnanec službu neb práci konati, neboť nikde není stanoveno, že nynější znění § 1154 b) obč. zák. nastoupilo na místě dřívějšího § 10 kolektivní smlouvy. Poněvadž pak dle § 5 kolektivní smlouvy přísluší k rozhodnutí před ústřední paritní komisí pro veškerý průmysl v Praze pouze spory vzniklé z kolektivní smlouvy a nové znění § 1154 b) obč. zák. v tuto smlouvu pojata není, nepřisluší vyřízení sporů opírajících se o nové znění § 1154 b) obč. zák. do právomoci paritní komise a proto nepřisluší do právomoci její též tento spor.

Čís. 1899.

Žalovaná-li o náhradu za poškození bytu osoba, jež nebyla nájemcem (na př. otec dětí, najavších byt), nejde o spor ze smlouvy nájemní (§§ 49, čís. 5, 83 j. n.).

(Rozh. ze dne 10. října 1922, R I 1195/22.)

Manželka žalovaného najala byt, jež pak obývala se svými dětmi. Ježto za trvání nájemního poměru způsobila manželka i děti v bytě a na nábytku škodu, domáhal se pronajímatel na žalovaném, bydlícím na Král. Vinohradech, náhrady škody a zadal žalobu na soudě v Brandýse n. L., v jehož obvodu byla nemovitost, v níž se nacházely najaté místnosti. Žalovaný vznesl námitku místní nepřislušnosti, již soud prvce stolice usnesením, pojatým do rozsudku, zamítl, poněvadž jde o spor z nájemního poměru. O dvola cí soud vyhověl odvolání, pokud v něm byla obsažena stížnost do usnesení prvého soudu o námitce nepřislušnosti, zrušil napadený rozsudek a přikázal dle § 475 odstavec druhý c. ř. s., příslušnému okresnímu soudu na Král. Vinohradech, by, vyčkaje pravomoci, včc projednal. D ů v o d y: Soud prvce stolice domnívá se, že jde o spor z nájemního poměru (§ 49 čís. 5 j. n.), a opírá příslušnost o § 83 j. n. Nájemní rozepří však tato rozepře není. Dle žaloby, dle výsledků řízení a dle rozsudku žalovaný se žalobcem do nájemního poměru vůbec nevstoupil, naopak nájemnicí byla pouze manželka. Právním důvodem žalobního nároku jest, že žalovaný, jako manžel a otec rodiny, která ža-